

آئین نامه اجرایی کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی

وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۸/۶/۱۴ بنا به پیشنهاد شماره ۱۲۸۶۷ مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۱۴ وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و به استناد تبصره (۲) ماده واحده قانون اصلاح بند (۲) ماده (۱) قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی - مصوب ۱۳۷۵ آئین نامه اجرایی کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- در این آئین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - مواد شیمیایی - ترکیباتی هستند با منشأ معدنی یا آلی که حداقل دارای یک عنصر شیمیایی بوده و به اشکال مختلف اعم از گاز ، بخار ، مایع و جامد دیده شوند و با توجه به راه ورود به بدن و طول تماس ، سلامت انسان و بهداشت محیط را به مخاطره اندازند.

ب - سم ماده است که دارای منشاء بیولوژیکی یا شیمیایی (معدنی یا آلی) بوده و از راههای مختلف در مقادیر معین و معمولاً جزئی باعث اختلال و یا فعل و انفعالات حیاتی به طور موقت یا دائم می گردد.

ماده ۲- به منظور اعمال هماهنگی در امور مربوط به کنترل بهداشتی و نظارت بر سموم و مواد شیمیایی کمیته هماهنگی، کنترل و نظارت بر سموم و مواد شیمیایی که از این پس به اختصار «کمیته» نامیده می شود، در محل معاونت امور بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با ترکیب زیر تشکیل می شود:

الف - رئیس سازمان دامپزشکی یا نماینده تام الاختیار وی

ب - رئیس سازمان حفظ نباتات یا نماینده تام الاختیار وی

پ - معاون ذیربط سازمان حفظ محیط زیست یا نماینده تام الاختیار وی

ت - معاون ذیربط وزارت صنایع یا نماینده تام الاختیار وی

ث - معاون ذیربط وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی به عنوان رئیس کمیته

ج - معاون ذیربط سازمان برنامه و بودجه یا نماینده تام الاختیار وی

تبصره ۱- دستورالعملهای کمیته پس از امضای وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می شود.

تبصره ۲- دستورالعمل چگونگی تشکیل کمیته به تصویب کمیته می رسد.

تبصره ۳ - انجام امور دفتر و دبیرخانه ای کمیته بر عهده معاونت بهداشتی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

تبصره ۴ - دبیر کمیته معاون بهداشتی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود که بدون حق رأی در جلسه شرکت می کند.

ماده ۳ - عرضه ، فروش ، توزیع ، بسته بندی و نگهداری هر نوع سم در مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی ممنوع است و در مورد سموم و حشره کشهای خانگی در بسته بندیهای کوچک و آماده مطابق ضوابط ارگانهای ذیربط قانونی عمل خواهد شد.

تبصره - کلیه فروشندگان و توزیع کنندگان سموم و مواد شیمیایی باید دوره های آموزشی بهداشت که از طرف وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی اعلام می شود طی نمایند و گواهی مربوطه را دریافت کنند.

ماده ۴ - حمل و نقل مواد شیمیایی و سموم اعلام شده توسط کمیته بر اساس شرایطی خواهد بود که به تصویب کمیته مزبور خواهد رسید.

ماده ۵ - سازندگان و فرموله کنندگان و فروشندگان و مصرف کنندگان مواد شیمیایی و سموم و شرکت های خدماتی دفع آفات نباتی ، دامی و خانگی ، فومیگاسیون و ضد عفونی مکلفند به منظور حفظ و تأمین سلامت انسان و محیط زیست ، کلیه دستورالعملها ، استانداردها و موازین بهداشتی و زیست محیطی موجود کشور را رعایت نمایند.

ماده ۶ - شرکتهای دولتی و خصوصی سازنده ، فروشنده ، فرموله کننده مواد شیمیایی ، سموم و نیز شرکتهای خدماتی دفع آفات نباتی ، دامی ، فومیگاسیون و ضد عفونی موظفند یک تفسیر مسئول فنی واجد شرایط را به سازمانهای ذی ربط قانونی برای اخذ پروانه صلاحیت فنی معرفی نمایند و رونوشت پروانه های صلاحیت صادر شده باید برای کمیته ارسال گردد.

تبصره ۱ - مشخصات مسئول فنی توسط مراجع ذیصلاح قانونی تعیین و ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲ - شرکتهای خدماتی مبارزه با حشرات و جانوران موذی اماکن عمومی و خانگی باید از وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی مجوز دریافت نمایند.

ماده ۷ - متقاضیان ثبت ، واردات ، صادرات ، ساخت ، بسته بندی و فرمولاسیون مواد شیمیایی و سموم موظفند کلیه مدارک و نمونه های مربوط را جهت بررسی و انجام آزمایشهای لازم به مراجع ذی صلاح قانونی ارائه نمایند . صدور مجوز باید توسط مراجع مذکور بر اساس آئین نامه ها و ضوابط بهداشتی صادر شده از سوی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی انجام پذیرد. رونوشت مجوزهای صادر شده باید به معاونت بهداشتی وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ارسال گردد.

ماده ۸ - کلیه مراکز تهیه ، تولید ، نگهداری ، فروش ، بسته بندی و فرمولاسیون مواد شیمیایی و سموم باید مجهز به سیستم های پیشگیری و مقابله با حوادث شیمیایی باشند.

ماده ۹ - کلیه کارخانجات ، کارگاهها و مراکز درمانی و صنفی و کلیه اشخاصی که به امر خرید یا استفاده از سموم و مواد شیمیایی اشتغال دارند ، موظفند ظروف خالی شده آنها را به نحو مناسب و با رعایت ضوابط زیست محیطی منهدم یا دفع نمایند.

تبصره ۱ - تولید کنندگان سموم و مواد شیمیایی موظفند هشدارهای لازم را در مورد خطرات استفاده مجدد از ظروف و مواد شیمیایی بر روی برچسب آنها قید نمایند.

تبصره ۲ - کلیه فروشندگان و عرضه کنندگان سموم و مواد شیمیایی مکلفند از فروش آن دسته از سموم و مواد شیمیایی که فاقد هشدارهای لازم بر روی برچسب آنها باشند خودداری نمایند. مراجع ذی ربط موظف به نظارت بر اجرای این تبصره می باشند.

ماده ۱۰ - سازندگان ، فرموله کنندگان ، بسته بندی کنندگان و حمل کنندگان سموم و مواد شیمیایی و شرکتهای دفع آفات نباتی و خانگی مکلفند کارگاه انبار و کارگران خود را از هر حیث به وسایل و تجهیزات بهداشتی و حفاظتی مطابق با دستورالعمل های مراجع ذیصلاح مجهز کنند.

تبصره - معاینات دوره ای محلها و افراد فوق الذکر حداقل هر شش ماه یکبار الزامی است. انجام معاینات دوره ای به عهده کارفرما می باشد.

حسن حبیبی

معاون اول رئیس جمهور